

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiul pe un 7 d., 6 luni 3 d. 50 cr., 3 luni 1 d. 20 cr.
Pentru marșale pe un 8 d., 6 luni 4 d., 3 luni 3 d.
Pentru strălătuie pe un 12 d., 6 luni 6 d., 3 luni 3 d.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrația tipografică arhidieceană Sibiu, strada Măcelariei 47.

Correspondența sint a se adresa la:

Redacțiunea "Telegraful Român", strada Măcelariei Nr. 27.

Epistole nefrasece se refuză. — Articuli nepolitici nu se imprimă.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 10 cr. — de trei ori 15 cr. rădăci de litere germane — și simțuri de 30 cr. pentru 6e care publicare.

Sinodul arhidiecean.

Ședința III din 21 Aprilie (3 Maiu) 1881.

Prezidiul ordinar.

Notar: Demetriu Coșma.
Sediința se deschide la 10 ore înainte de amiază. Se citește protocolul ședinței a II-a și se autenticează.

Prezidiul prezintă cererile de concedii ale deputaților Ioan care de Păcaeru pentru 8 zile și Simeon P. Moldovan pentru întreaga sesiune — concediile cerute se încredințează.

Prezidiul prezintă:

- a) rugarea parohului Ioan Holhoș din Bodia pentru un ajutor anual;
- b) rugarea parohului Ioan Iosif din Drăgoș pentru un ajutor de stat;
- c) rugarea parohului Bonificiu Pitiș din Brașov pentru executarea ordinației consistoriale în chestinea salariului detras;

d) rugarea mai multor membri ai comitetului parohial și comunal din Galeș, pentru sistarea instituirii unui capelan și regularea parohiei de acolo;

e) petițiunea comitetului parohial din Turda pentru acordarea unei porțiuni canonice de 30 jugere din posesiunea arhidieceană, aflătoare în hotarul Turdei;

f) rugarea protocalului Georgiu Muntean din Oarda de sus, pentru anulara hotărârii consistoriale Nr. 2302 B. 1880;

g) petițiunea studenților de medicină Sofron Coșma pentru un stîpîndiu;

h) rugarea comitetului parohial din Cioara de sus pentru acordarea unui ajutor anual pe sâmbă protocalului de acolo Ioan Morcan;

Se transpun comisiunii petițiunilor;

Deput. V. Roșescu face următoarea propunere: Pe baza §-lui 33 pct. 4. al Stat. Org. propun, ca măritul sinod să concludă, cumcî consistoriul plenar preîngînd pentru fiecare pro-

topiat numărul preoților, cari vin să se împartășească din ajutorul de stat, lista aceasta să se trimită de timpuriu scaunelor protopresbiterale, spre a recomanda pe preoți demni și bine meritați pentru împartășirea din acest ajutor — rămânând vouă liberă Măr. Consistoriul, ca supremei autorități, a șterge dintre cei recomandați pe unul sau pe altul din cauze binecuvîntate.

Se transpune comisiunii pentru propuneri.

Deput. Part. Cosma face următoarea propunere:

În alinea II a §-lui 4 din regulamentul afacerilor interne pentru sinodul arhidiecean se dice: ca numai acele proteste se pot considera, cari sînt instruite conform regulamentului pentru alegerea deputaților sinodali și au intrat la prezidiul sinodului în termenul prescrip de acel regulament, — în regulamentul rectius instrucțiunea pentru alegerea deputaților sinodali însă nu se află formulată în această privință.

Deci fiindcă în anul viitor vor fi alegeți nou și la verificare o lăcută ca aceasta ar da ansă la multe fîcărături, propun ca comisiunea pentru propuneri să se îndrume, a veni cu o propunere pentru suplinirea a acestei lacune în instrucțiunea pentru alegerea deputaților sinodali.

Se transpune comisiunii pentru propuneri.

Deputatul Vis. Roman adresează prezidiului următoarele interpelețiuni:

a) Are venerabilul prezidiu cunoștință, că la distribuția ajutorului de stat se comit abuzuri și că cei împartășii din acel ajutor nu și primesc sumele întregi?

b) Ce scop are scrierosea prezidiului din 14 Febr. a. c. Nr. 121 prin care cei împartășii din amintitul ajutor sînt provocați, a subscrie o declarațiune dacă voiesc sau nu a li se subtrage prețul abonamentului la "Tel. Rom." din suma ajutorului acordat?

c) Adevărat este, că comisiunea pentru administrarea fundației Șaguniane* instituită în testamentul fecitelului Arhiepiscop și Metropolit Andreu ca erator al acelei fundații, n'a ținut până acum decât două ședințe în timp de 8 ani și că acea comisiune încă nici astăzi nu și început funcțiunea în sensul literilor testamentului?

d) Dacă este adevărat, din ce cauză a urmat această trăgînire, și când cugăt venerabilul prezidiu la lua măsurile necesare ca amintita comisiune să și începă funcțiunile?

Prezidiul declară, că este în poziție a răspunde imediat și anume.

Relativ la ajutorul de stat ad. pct. I, nu scie nimic, că s'ar fi comis abuzuri la distribuția ajutorului de stat;

de asemenea nu scie nici un cas, în care cei împartășii să nu fie primit sumele întregi, dar scie, că cuitelile sume despre primirea întregii sume.

Ad. b) Pentru îlesnirea și scutirea corăspondenților în privința abonării la "Telegr. Rom." s'au trimis la preoți declarațiuni tipărite fără însă ca prin aceste să se fi făcut vre-o presimie asupra cui și că de tragărele au urmat la espresa dorință a respectivilor. În fine observînd, că de tragărele a fost un mijloc practic spre a înscasa mai multe restanțe vechi.

Relativ la comisiunea administrativă a "fundației Șaguniane" răspunde:

Este adevărat, că dela repausarea fondatorului nu s'au ținut decât 3 ședințe cer. nu 2 și că în merit pentru împartășirea de ajutoare nu s'a făcut nimic, din cauză, că capitalul nu s'a înscut în anul din urmă a sporit așa, ca să fie posibilă punerea lui în aplicare. De acum încolo se pot împartășii ajutoare, ba se poate forma chiar și un fond de rezervă. S'a dicea, ca proșimă ședință să se țină în curul lunii lui Iunie a. c. când comisiunea va satisface chemări sale.

Interpelantul declară, că nu este mulțimit cu răspunsul în ce privește împartășirea ajutorului de stat, și că este în stare a împartăși înaltului prezidiu abuzurile, ce li s'au știut cunoscute, pe cald privat. De asemenea nu este mulțimit cu partea dintîiu a răspunsului relativ la comisiunea administrativă a "fundației Șaguniane"; însă cu partea a doua este mulțimit în firma speranței, că promisiunile înaltului prezidiu se va realiza. Altcum își rezervă dreptul a face propuneri la timpul său.

Se ia spre știință.

Raportorul comisiunii generale A. Trombița raportează asupra hărții consistoriului arhidiecean Nr. 3184 ex 1880, prin care se notifică, că la cererea comitetului administrativ al fundației lui "Gojia" Consistoriul a liberat acest fundațiune un nou împrumut de 90,000 fl. și se așteare rugarea acelu comitet, ca interesele după acest împrumut cum și după împrumutul mai vechiu în sumă de 130,000 fl. să se scadă cu prima Iulie 1881 d-la 7% la 6 1/2%. Comisiunea propune și sinodul decide:

Acordarea noului împrumut de 90,000 fl. să ia spre știință.

Cererea de a se reduce interesele dela 7% la 6 1/2% începînd cu 1 Iulie 1881 se încredințează și consistoriul să se autorizează a electul acest scădămînt.

Alcui raportor raportează despre hărta consistoriului Nr. 1361 ex 1881, în care consistoriul cere, ca dispozițiunea §. 16 lit. f. din regulamentul sinodular să se interpreteze așa, ca cei trei ani de probă prescrip pentru profesorii sinodulari să nu se comite la numărarea cuinencașilor, cer' numărul cuinencașilor să se țină murescă numai la cincă.

Comisiunea propune: cuinencașile au de a se comuta pe viitor numai dela esperanța celor trei ani de probă, prescrip în §. 63 lit. b. din regulamentul seminarului Andreian ex 1877.

FOIȚĂ.

Varga Catalina.

(Urmas și iudeoarea.)

În aceste împrejurări triste aude poporul venirea vicarului Șaguna în Transilvania, și se umple inima de bucurie auzînd, că este un bărbat plin de știință și iubitoriu de poporul său român; alergă la dînsul la Sibiul, și lă roagă a le veni intru ajutor și a le alina durerile de care suferim. În gîrul ermei dela ajunul hotărîului Domnului nostru, Iana Cristole a anului 1847 soșind parohial Șaguna în Abrud, prezidiul din Iabita din preună cu vreo o câțiva frunțari, se due la dînsul spre a l'ere sfatul. Bîrbațul mare i îndrumsă îndrept cu mîngăierea, că în ziua următoare va fi în mijlocul lor — și convingîndu-se dela dînsului că febita e central natural al Buciumului, și că biserică de acolo este cea mai spațioasă și pompoasă, i asigură că nu are, adică în ziua hotărîului Domnului de 6 Februarie 1847, va serve și serviciul divin în acea biserică, și

după terminarea lui, va da ascultare cererii lor; îndemnându-l, a lua parte la biserică în număr cît se va pută de mare. Vestea aceasta se lăteșe ca un fulger, și des de îmînăștă bărbați, femei, junci, tineri, alergau, din toate părțile lui, înscut înșă spre Iabita, de o parte să vălă pe noi lor păstori, ce o auvent să l'măntușească, de altă parte să vădă, ce se va întempla cu Varga Catalina. Prește o mie de oameni acceptau soșirea vicarului Șaguna. Deodată se auză numai clopoștii sanilor și căi abuză către biserică. La o distanță de o sută pași de biserică se da pîrintele vicariu jos din sanie din preună cu comitele suprem Pogány Georgiu și alți domni și urmas.

Intră prin mulțimea poporului în biserică, duec cuitel singur singurule, deși erau preoți de față; eie la sînțarea apei la crucea de lîngă vailă, redicată spre acel scop, se reintăorce în biserică, aceluș mi-o nepoș adeseori și talăl meu, carele era cantor în Iabita și a și servit la aceluș cult. Vicarul Șaguna, după terminarea serviciului Dimnedeeș, se posteză

în ușa înveceri Domnului, de aiceva cu evnute dulci și pătrînditoare se adresează către poporul adunat, arîndîndu-le calea adevărată, pe carea și pot redobîndi drepturile violate. În fine i întrebă cî drept e, că deșiiu au în procesul cu fiscal de conducătoriu pe o femeie, în ziua ticloasă, cu numele Varga Catalina? Unele voci din popor au răspuns cu „da". Alți apoi s'au născut un discurs între pîrintele vicariu și poporul adunat. Poporul îi roagă a lă sta intru ajutor și spre a și călăgă drepturile violate, și a rîta la locurile competente, că dînsul după a vîlcut carlatanțele acestor femei nu s'a mai legat de dînsa și încură așa de parte l'ea adus numai Varga Catalina cu necese miserabili adicți ai sei. După aceste pîrintele Șaguna pofți a o aduce numai decît în biserică. Revoltătoare se ascunse la Dinn Candin, nu departe de biserică, de alcum un dintre cei descriși mai sus. Se opuse și nu volă să se abargă, dar mulțimea poporului, ce nu îndrumsă în biserică o duse cu forță. Așa îslătri prin doșina poporului pătă aproape de altăria.

Pîrintele Șaguna cum o vede o intrăbă, dacă dînsa este femeia Varga Catalina, ce purta procesul Buciumului cu fiscal, și carele drepturile și documentele, pe care se bazează? Dînsa dice simplu, că n'are nici un document și negă că p'ortă vre-un astfel de proces. Voiesc a mai vorbi în limba maghiară, dar pîrintele vicariu la moment o întrepru, replicîndu-l a vorbi în limba poporului, ca se o întrebă, amăci tace, numai dice nimic, voiesc să se retragă, vicariul însă o prinde de umăr și o reține. Spune oamenilor, că femeia aceasta de astăzi înscute nu va mai fi în mijlocul lor; i asigură, că el le va sprigini procesul pe cale legală și deșiiu și fie numai în răbdare și ascultare.

Între alcămări de „se trăiască" ese vicariul Șaguna din biserică cu Varga Catalina, cu comitele suprem și alți domni cari l'au înscuțit; se due pe jos până la podul, ce comunită dela biserică preste-vale în drumul Buciumului. Sînța vicarului era grăta la pod, se urcă înaltul comitele suprem, du și el Varga Catalina și în urmă Pa-

Restringerea comunicărilor la un număr care are consecințe nu o sprijinească.

Sinodul decide, a se urma pe viitor conform regulamentului seminarului, după cum s'a urmat și mai înainte.

Aceiași raportare asupra hărții consistoriale Nr. 1293, cuprindând raportul despre procesele purtate de fiscalul consistorial în punctele acestuia în cursul anului 1880.

Din acest raport se vede, că la fiscalul se află 16 procese ale arhidiacei, cari mai toate au ajuns la stadiul execuției, și că afară de procesul contra lui Morscher pt. 500⁰⁰ toate celelalte stau favorabil pentru arhidiace.

Comisiunea observă că comunicatul precizat în §. 47 din regulamentul pentru administrarea controla averii arhidiacee nu s'a inclus în raportul anual al consistoriului.

Comisiunea propune și sinodul decide: că de astădată în loc de comunicatul raportul în chestiune, se se ia spre știință.

Aceiași raportul relatează despre hărțile consistoriale Nr. 1401 ex 1881, despre înființarea unui fond sinodal și a întinpinia speșelor sinodale și congresuale cum și pentru stergerea datoriei flotante.

Ca însoțire de venit pe sama acestui fond, Consistoriul propune: cum topeșea fondului sinodului arhidiaceean cu fondul congresului național bisericesc; detragerea a douăzeci ¹/₂ din dările deputaților sinodali și congresuali; contribuția tuturor fondurilor și a depozitelor, ce se află în administrația consistoriului arhidiaceean la fondul sinodal cu 2% din venitul anual brut titlul tacă administrativă; și contribuția tuturor averilor bisericesti din arhidiaceă cu 1% din venitul brut anual titlul tacă administrativă. Consistoriul adaugă, că aceste măsurări a fi a se susțină numai până atunci până când fondul sinodal va fi în stare să acopere eșesele sale bugetare.

Într'acesta nu rămâne decât a se continua cu datoria flotantă de a parte ear de alta cu colecta arhidiaceeană.

Comisiunea propune: Spre acoperirea acelor recuzate administrative, cari nu s'ânt procurate în alte fonduri speciale arhidiaceene, nici se pot prevedea din alte surse se întemeiază un „fond general arhidiaceean“, care se va administra în sensul Stat. Org. de către consistoriul arhidiaceean.

La datoria acestui fond vor contribui de la. 1 Ianuarie 1882 incolo sub titlu de tacă administrativă:

rintele Șașna. Căci pornesc, dăna strică: „Nu me lăsați ai mei!“

Atueana unul dintre cei ce nu fusese în biserică în ziua în care Simion pite se aruncă înmătre, căilor străigând: Să nu lasăm pe jupâneasa noastră!“ E acornpant de minea se retrage roșinat; căci purta morală a Părintelui Șașna copleșe și pe adicții acestei revoluționare. Jude procesul Georgiu Toveși a cu sine în Sanie pe judele satului Teodor Danciu, care i însoțese până în Zlatna. Această este fidelă descriere a vestelui Yarga Catalina din munții apăsători, primă în satul Iabita.

Poporul Bucinului de atunci până în ziua de astăzi venerază cu multă evlavie umbrela marelui metropolit Andreiu.

Memoriul al III-lea, se vede dar și din aceasta, că este un conglomerat de noroii cu care autorul aceluși memoriu aruncă în tot Românul oriental.

Pentru a înțea în adăug de adevăr a dlui Șulț mai adăug:

Dice domniului, că Abrudul a fost focalulul romanismului din munții apăsători. Acestă trasă goală, se

a) Toate fondurile și depositele, ce se află de prezent și vor veni în viitor sub administrația consistoriului arhidiaceean câte 2% (două procente) din venitul brut anual.

b) Toate averile bisericesti din arhidiaceă câte 1% din venitul brut anual.

c) Fondul sinodal arhidiaceean și fondul congresului național bisericesc se declară de contopie în acest fond.

d) Din ¹/₂ (dona terțiialități) a sumei încușe în modal acesta se vor acoperi recuzatele de sub 1. după titlul: ear ¹/₂ se va capitaliza în tot anul până va ajunge suma de un milion.

Ajungând fondul rămănea aceasta contribuțiile de sub 2 vor înceta, ear recuzatele administrative se vor acoperi din venitul fondului, rămânând capitalul neatribuibil și proprietate a arhidiaceei gr. or. române.

Deput. Bre arată motivele din cari a pures consistoriul propunând însoțirea înmătre pe sama fondului sinodal.

La propunerea deput. Dr. Ioan Borcia sinodul înceame în principiu crearea unui fond pentru acoperirea speșelor sinodale și congresuale, înmătrând prin consistoriul arhidiaceean a cereota, cari fonduri și în ce măsură se participe la fondul de înființat; totodată se arete și o modalitate, după care fondul se fie numai decât în stare, a acoperi treburile curente și datoria flotantă.

Aceiași raportul relatează despre raportul anual al consistoriului arhidiaceean ca senat episcopesc pro anul 1880. Comisiunea propune și sinodul decide: luarea raportului de basă în dezbateră specială.

Introducerea, în care se comunică, că senatul episcopesc a rezolvit în 27 ședințe 508 pieșe și afară de ședințe 18, cu totul 526 pieșe, adăugându-se că restante nu s'ânt, că asesorul consistorial Dr. Ilarion Păcurari a funcționat ca referent și că mai multe ședințe convocate nu s'au putut ține din cauza neparticipării asesorilor în numărul recuzat.

La propunerea comisiunei — Introducerea se ia spre știință, recerându se prezidul consistorial a proveni din indiferențării asesorilor a acestui senat. Spre scopul acesta, pe lângă digitorita la stricta menținere a regulamentului pentru afacerile interne consistoriale, sinodul decide, ca asesorii consistorial, cari fără de cauze grave nejustificate nu vor participa la trei ședințe consecutive să se pri-

iete publicul ceterior, nu o pot judeca altcum, de cât că dl Șulț decât a scrie așa ce-va, și să-și imaginat un absurd sau nu, eșă.

Ave Mortui că fii pușilor apăsători s'ânt fii însuflețți și naționali române este a se aserie cu totalul altele impregurării, căreia nu este local o a arăta aci. Abrudul nu numai că nu a ajutat, atât știe cât și împugurării, dară au s'ieric, și că este așa voi dovedi-o în următoarele. Este axioma, că prezentul unui popor i dovedeșe trecutul lui. Cel ce cunoașe Abrudul știe adevărât, că precum mai înainte, așa și astăzi tot mai s'ânt familii alene românești renegațe, și ce pagube mari au urmat de aci, se vede din împugurarea tristă, că în Abrudul nu există nice un institut de cultură, bater numai de clase normale; decât Abrudul a fost binecuvântat de lui bogate. Dl Șulț ne spune în Memoriul partes I, că chiar și pe timpul moșii, tacă d'acole, ce astăzi, aveți Abrudul multă hărtați cu simțăminte adevărat românești; dar timpurile au fost vittrige. Nu vou se dic prin aceasta, că doară Abrudul nu a

vescă ce repăși din sinul consistoriului.

Pt. I, care trecează despre adaptarea începilor necrește în seminariul Andreian conform înmătrării sinodale din 1880. Nr. prot. 79 la propunera comisiunei — se ia spre știință.

Pt. 2. Relativ la pregătirea unui plan de clădire și preliminar de șpeșe pentru o sală de școli edificii. Apoi consistoriul se înmătrăcă a efectul negreșit concludul sinodului din 1880 (Nr. 79 lit. i) asternând șinodului precum un raport în această privință. Fiind timpul înaintat, ședința procesină se anunță pe mână la 9 oare.

La ordinea zilei rapoartele comisiunilor.

Cu acuste se încheie ședința la 2 ¹/₂ oare d. a.

Revista politică.

BIBLIA, în 24 Aprilie.

Din viața ungar. parlamentară n'aveam de înregistrat decât un singur fapt mai de important. Acest fapt este respingerea proiectului de no-vea la procedură civilă din partea casei magnatilor. Aștiașina, contra acestui proiect s'a inaugurat de camera advocatorilor din capitală prin un memorandum energetic subter-nuș casei de sus. Protestul camerei a avut rezultatul dorit, căci s'a delatatur proiectul, care, de parte de a ameliora procedura civilă șporește și mai mult manșitățile eiactuale. În fruntea celor ce au combătat proiectul a fost prezidul însuși, Judele Cruiș, Georg Matlath, care prin'tran discurs simburos arătat defectele cele multe și mari, de care sufer în Ungaria reformele judecătorești, defecte, care nu se pot delatura decât prin o reformă radicală, în cazul de față prin introducerea procedurii verbale. Vom reveni asupra acestui discurs remarcabil.

În Calaitania activitatea publică e absorbită de festivitățile pentru cultura principelui nostru cronom.

Principele de Bismarck, vorbind despre noile dări ce comuna Berlinului voșce să pună asupra clădirilor Statului, prin care locușii funcționarii, roșt în ziua de 29 Aprilie în Reichstagul imperial german:

„Nu voșce să discut chestiunea, dacă darea acestor chiriei e nelegală și intru căt; aceasta au spus-o destul de bine magistrații din Berlin în adresa lor către minister. De asemenea nu voșce să discut pozițiunea în genere a funcționarilor și nici chesti-

dat oameni mari. Dar au fost mari, mai ca corbiel cei albi, mai cu saramă cari au trăit în Abrud.

În finele dl Șulț ne mai spune în Memoriul partes I, că mergea adeseori la Steampariile domniei în Iabita, însă din întmplare, trece cu vedere istorisirea acuritatei acelei proprietăți. Ca o întmplare din Iabita, o știu eu se 'o o spun: După ce dl Șulț fost administrator roșt de pădure în Abrud, numt de către popor „Contolorul“, tatăl autorului memoarelor din chestiune, făcă domniașeu cu mai multe familii Maghiari, alșe din Abrud, s'a vârtit în băile Bucinmanor, cari în timpul aceia devenise binoșoare, prin munca bistului bașe român de acolo. Acuma șiresce trebuia și șteampuri, condițiunea primă de viață a unui bașe. Ce face dl Șulț? Se lișese de a locuitorii din R. Iabita cu numele Flocă Alessandro, i lasă șeș multe de domniașeu și de la el, cea mai mare promisiune ear, că va face șteampuri până la moarte. Aci

unea privitoare la pagubele ce comu-nale și financiare lor ar pute să sufere; vom avea ocașiunea să facem acestă când ne va preocupa în mod oficial chestiunea strănutării guvernului imperial, ba poate și a guvernului prusian din Berlin într'o alta localitate. (Sensu strictu). Creșcă această se va întimpla chiar în viitoarea șesime. Desavantajele politice ale actuală stări nu există numai în pericolitatea esteriă a funcționarilor superiori și a Reichstagului, ci mai mult în influența ce are asupra comunei Reichstagului șesimea unei populații de mai bine de un milion într'o asemene localitate și care Reichstag încețoșă de a mai reprezenta adevărată comunitate a poporului. Ating această chestiune numai în mod superficial, avem prou multă berlinesi în Camera! (Mare haritate). Naturalmente nu veți să trebuinți să faceți o călătorie și atunci vom vedă ce valea orașul Berlin pune pe aceea ca funcționari să locăsească aci; dacă privilegiul va fi acordat de împovăritor, atunci șer că deși berlinesi vor vota pentru aceea de se grăi a o altă ședință pentru acești ne-folosi-torii măncători de pâne.

Dela teatrul de rebouin înregistrat șeciva, că de la curcarea flotei în Bizertă s'a provocat o mare agitațiune. Se vorbesc de o demonstrațiune navală mai mare. Opiniunea publică cere să se împedesc Francezii de a se așăa în Bizertă. Ocuparea Bizertei este probabil că va născ rebouin șânt. Șoși spirițuali predică acest rebouin poporului. Beul a părăsit Tinsul din consideratiuni de siguranță și s'a reintors la Bardô. Dragomurul consulatului italian a fost într'o misiune secretă în tabera lui Ali Beğh la 29 Aprilie.

Varietăți.

* Escelția Sa Pr. s. P. Archiepp și Metropolit Miron Romanul a plecat Jiu en trenul la Viena, șer a asista la cununia altelei sale imperiale principelui de coronă Radolf cu prinșesa Ștefania. Escelția Sa la această înaltă șerbare va lua parte ca membru al deputațiunii din casa magnatilor a dietei unguere.

* (Festivități în grădina.) Din incidental șerbatoarei de cununia a Altelei Sale ces. reg. principelui chtonom Radolf — prinșesa Ștefania din Belgiu — se vor arange Marți în 10 luna cur. st. n. festivități în grădina „Flora“ și în grădina lui Herman (Hermansgarten.) Căte, al căror coupon fie-care îl păstrăză la sine și care îndreptățea la intrare

e de însemnat, că proprietatea această de șteampuri era a celor 4 locuitori din Iabita, cari după ce și elădi dl Șulț șteampurile, neputându și exercia dreptul lor, fusora șitit a se departa de această voie. Unul din prinșesa anume Lăncu Nicolă, care în ziua de astăzi numai are șteampuri condițiunea primă de viață a unui bașe.

Să tac apoi, că unul din creștădlui Ioan Șulț, dacă nu evedea chiar dl Iosif Șterca Șulț, cum de vro-o 5-6 ani autorisare pe o persoană destinată din Bucium, cu vinderea acelei proprietăți, ceea ce se șe întimplă. În urma vândării, beata eșă parte a doua „fata cea muncă a Steampariilor“ și deși numai după un proces formal înaintez judecătoreș cucerale din Abrud, se putu pune în posesiunea unei a 4 parte din dreptul cel' avusese mai înainte. — Oare dl Șulț și aceasta șe fie iaburo a poporului român.

Imi mai aduc aminte, că a dia dl Șulț în memoriul domniei sale, că la unu consistoriu civil din 1848 a

și eșira în ambele grădini, se capătă de Lună înainte cu prețul de 50 c. de la d-nii Rafail Nurdian, Franc Michaleș și I. Winkler (cornul din strada Ognei și a Faurilor).

* (Alegeri la conferența națională.) În opidul Hategului sînt aleși: Ioan Rațiu prot. și Ioan Denșușan vice.

* (Bunul din Hodac.) De mult încă era vorba, că bunul din Hodac conflictul Turcii și se înțelege în această prilec. „Magyar Folgar” acum vrea să știe din avor foarte sigur, că acestul, parcul și dreptul de venat, pro castel, nu s'au și luat în arundă. Direcțiunea silvistică din Cluj se străduiește în ruptul capului, a separa castelul cu toate acțiunile sale și a pune într-o stare mai bună.

* (O fonică franceză despre Austria.) În această privință, „Constituțional” din Paris scrie între altele și următoarele știri: Austria se îmbulește și se lățește în Orient. Ea acolo găsește un teren estins spre a se despăguli pentru nenorocirile ei în Occident. Austria astăzi are mai mult valoare ca în lunga strălucire care ce lea avut cu vreo dată pe calea sa de progres atât de lungă și încercată de glorie deplină. Și imperiul vechi al Habsburgilor astăzi este mai puternic ca înainte de Sadova, cu o posesiune mai asigurată a victoriilor sale și cu un drept mai mare și mai grant de a-și privi cu ambiție peste granițele sale.

* (Mort de două ori.) În zilele aceste dice „Olteneu” un grefor a murit de 2 ori, după două zile. Primul mort a fost înaintea așezării și toate preparative pentru îngropare erau gata când mortul deodată se scolă și cere de mîncare. Spăimă celor de față fu atât de mare, încît o tulură tot în toate părțile și abia într-un târziu s'au încumutat a intra carăși în casa. Bolnavul după ce mănucăse bine a cădat înaintea somn adînc din care nu s'a mai pomenit, pînă ce de 2 zi după aceea a murit moartea adevărată pentru tot deasna.

* (Beaonice în momentul almei.) Acest bărbat de stat puțin minute înainte de a închide ochii redăcîndu-și capul de pe perinele cari îl sprijiniau își aruncă mâinile îndrăgît, scose peptul și începî a mișca din buze, parcă ar fi voit să vorbească. Asemenea purtare avea și înaintea vreo cîvîntare interesantă. Poține minute după această mișcare de buze închise ochii și și dete cea de pe urmă suflare.

* (Un mort viu.) „Gazetele de Magdeburg” și se scrie următoarele din Berlin, cu data de 15 Aprilie: Acum căteva zile un comerciant din Berlin

voia să conviețe cu mai mulți la casa părintelui Amos din Abrod. Dacă această este adevărat, apoi, după ce a dat de mîna părintelui, spre a-l aduce părintelui, tribunalul de recunoștință, pentru că a avut bunăvoință a alerga înaintea Bocuimann, cari înaintea bărbătescă căstă armată lui Hatvany spre a-l tăia căle, dădu-se știe și aruncă armole dela sine și se dăruie să meară luptă de sine. Întîrzierea aceasta a avut urmarea, că comandantul honveghilor Maghiari au putut scăpa cu vreo câțiva către Ungaria. Cettorile nepe-ocupate vor acum esplicăci prinderea duii Tribun Dobra în casa și la masa lui Ioan Suleț în Abrud, și înaintea duii în anul 1848 n'a voit cu ori ce preț să se rădîmă acolo.

Nicolau Baicagiu,
prot. rom. orient. în B. Ibita

anume N... ceruse tribunașul autoritatea de a-și face testamentul la ocazia, fiind bolnav și constrins a sta în pat. Funcționarii tribunalașului se duseră la el și avură mai întăiu grija, de a stabili, că bolnavul care se găsea în pat era în adevăr comerciantul N. și prin urmare, trebuia chemat pe notari, care, declară că bolnavul locește de multă vreme în casa sa. În urmă începură a redacta testamentul; dar în cursul se auși un foarte mare agotment po afară. Civa vreme se între. Îngrijitorii bolnavului refuză de a deschide bolnavului chemați pe notari, învîțind, că se deschidă ne Personă, care era afară lătuți atunci în odaie, strigînd: „Acela, care vrea să facă testament nu o comerciantul N. căci N. a murit de vreo căteva ore.” În adevăr, se găsi cadavrul lui N. într-o altă cameră și falsul N. fu arestat. Acesta era o mare înșelăciune. N. și ei erau înșelauți de un codicil testamentar acestui din urmă, în care nu era desemnat ca moștenitor. De funtural lăsa o avere considerabilă.

* (Telegrafia optică.) Experiențe interesante de telegrafie optică s'au făcut de curînd la Observatorul din Paris, de către armeanul Godard care de mult timp urmărește aplicarea unei sisteme de telegrafie destinate a aduce serioase servicii armatorilor de nave și de mare. Tînta actuală este urmărirea de G. Godard e de a pune în comunicare diferite puncte ale unei mari întindere, cu ajutorul semnalelor electrice luminoase. Pentru experimențele, ce s'au încercat acum, s'a așezat acum în pîmîntele Otelului Continental o mașină electrică; alta era pusă în vârful observatorului. Înaintea fiecărui obiect se afla o perleă așezată pe belugie. Acestă perleă întrerupea sau lăsa să treacă raze luminoase după voința operatorului, și astfel se pot schimba corespondențele de la un punct la altul. În cinci minute se pot schimba aproape 20 de cuvinte. În recortul acesta, învîțăm că în anul 1862, cel de telegrame scrise de G. Godard, care le transmitea prin semne luminoase fratelui său la observator. D. Godard fiul le retrimitea prin aparatul său tatalui lui care, fără a ști nimic mai din naștere despre cuprînsul lor, le transmitea cu o exactitate înaltă la Observatorul Continental pînă la observatoriu de 4 kilometri, dar se dice, că comunicările s'ar pute schimba și la distanțe mult mai considerabile.

* (Seisme nouă nihilistice.) Poile rusești din Moscua spun, că în ziua de pasci s'au aflat pe strada mai mult ca 100 de ouă roșii, în cari s'au aflat proclamații nihilistice, cari firește toate s'au presed. Poile. Cele de presed. proclamații sînt foarte scurte dar apoi îndesate.

* (Călăgării în Rusia.) O afacere din cele mai ciudătoase și de descurajant din punctul tribunalașului din Polonia, al căruia tatarul principal un frate convertit și martori călăgării și archipastor. Revelațiunile asupra vîntului monacale și a fraudelor pioase practicate de sfinții frați sînt din cele mai curioase. Înaintea duii tribunalașului Poloniei, o monăstire celebră prin relicviile sfinților Macarie. Orașul neavînd catedrală, biserică monăstire e foarte frecventată. Primăvara o mulțime de pelerini de ambe sexe se duc acolo pentru a se închina, și sînt căte o dată adopțorii într-o căsă țînd de monăstire. Episcopul Poloniei este o alocuți timp și superiorul monăstirei, dar el nu stă acolo de căt rar și apartamentul ce'i este rezervat, servă caserului monăstirii ca sala de primire. Veselia, abundența și pacea domnia în acest asil pînă în dimineața de 7 Iulie 1878. În acea și

un frate convertit, non venit prin călăgării, asasină pe fratele casier, luă 3000 ruble și părăsi liniste monăstire. Crima nu se descoperi de căt seara; omoritur, arestat puțin în urmă, isburi să scape și nu fu prins de căt mult timp în urmă, ceea ce esplică tînta apăsătoare înaintea justiției. Acusatul, Vassilief, este în vîrstă de douăzeci și șase de ani. El este un recidiv; condamnat lătuți oară la închisoare în Kansk, el fugi și intră în monăstire cu un pasport fals. După un noviciat foarte scurt, el se făcuse călăgării al lui și fu numit sacristan și a-poi secretar și tovarș de petrecere al casierului Anatol. El nu întărîdea a descoperi că frații abuzau de credulitatea devotilor; el vindeau, ca relicve, petice cumpărate de la hăinari; rămășițele de pînă, le vindeau drept pînă sfințite și lucruri sacrate. După ce el a fost arestat, o treceau de un obiect sfînt; venitul monăstirei se ridică la aproape 15,000 ruble, poste și mai mult; cutare nu erau pe scrupulos țîntute. Trei pelerini stătuseră mai mult timp în monăstire. Ele dispărură a dona și după crimă. Reducții judecătorești lor erau înaintea de toate certitudinile și Vassilief fu condamnat la mîncă silnică, în mine, pe toată viața.

* (Jidovii în statele Unite.) Numărul până acum preste tot 259,000 suflete. Dintre aceștia sînt în total și orașul Newyork 80,000, în Pensilvania 19,000, Ohio 14,000, Mariland 11,000, Illinois 12,000 și Massachusetts 8,000. În statele Unite se publică 18 jidovesc.

* (Cercetări în țările slave.) Într-o secțiune a societății ruse de anticități științifice, dat către unele scrisori adresate comiteiului Scherșimief de către președintele secției etnografice a societății de geografie. Comisia în sarcinată de societățile de geografie și archeologie de a cerceta utilitatea unei expediții în țările slave de sud espimă în acest raport certitudinea, că o mare cantitate de investigații sînt împărțiteșcă părărea lor asupra trebunției unui studiu detaliat al slavimului, atât pentru țările de același neam cît și pentru profilul personal al imperiului. Comisia adaugă, că această cugutare a primit înalta aprobare a principelui Balgari, și a fost aplaudată de Academia de științe. Program de explorare a țărilor slave este următoarea: Etnologia și etnografia peninsulei Balcanic, studiul limitelor fie cărei naționalități ai peninsula; studiul genului limbii fie cărei din țările slave, adunarea monumentelor istorice, descrierea moravurilor și de prinditorilor, archeologia și archeografia, studiul și aplicarea monumentelor anticități; studiul monumentelor de artă vederi generale asupra manuscrisurilor vechi și căutarea acelora, cari sînt în stăpînirea particularilor.

Posta din urmă.

Prințesa Stefania a călăcat în 5 Main după 6 care seara pe pământ austriac. Cu toată ploarea ce se vărsa, la gara Salzburgului nu s'au aflat așteptanți multă mulțime de popor. Pe paron un așteptat principele de persoana Rudolf, Ambasada belgiană din Viena, Locțiitorul, Archiepiscop și alți dignitari, reuniti etc. După sosirea trenului, care se întărîdea cu 20 minute principele de coroană a strălucit pe Prințesa Stefania, reginei belgiate și a primită mîna

și regelui belgian și a sfîrșit mîna. Strada de Salzburgului a fost decorată. Bucuria poporului generală.

Academia română.

Proces-verbal Nr. 2.

Membrii președai: Alecsandri V., Caragiari I., Hasdeu B. P., Măiorescu T., Chintescu N., Roman Al., Sion G., Barjig G., necu N., Melchisedech P.-S. Episcop, Odobescu Al., Papadopol-Galimac Al., Urechici V. A., Anestian P. S., Buzaloiu E., Brăndă D., Falcăușu St., Felix I., Ghica Ioan, Ștefănescu G., Teclu N., Vasici P.

Sub-președiuți Dăil Ioan Ghica.

Ședința se deschide la ora 11.

Se citește proces-verbal al ședinței precedente și se aprobă.

D. președinte comunică o donație de cărți din partea duii Visarion Roman, compus din următoarele volume:

1. „Albina Carpașilor”, colecțiune compusă în 4 volume, în 40.
2. „Anicii poporului”, calendar pe 1878, 1871—1881, 12 volume în 80.
3. „Gădii Ilox” A români nyelvi tanításra, 11 volum în 80.

Asemenea dela d. P. Cosma:

1. Datele referitoare la regularea de posesiune în Transilvania, de P. Cosma 1 volum în 80.
2. Magyarisrvisung în Ungary, un volum în 80.

Se primește cu mulțumire.

D. președinte pune în vedere Academiai o program pentru principalele lucrări, ce sînt a se face în această sesiune și cari sînt următoarele, observând totuși că ele se pot lue în considerarea după ordine, ne s'au stabilii Academia:

1. Debatările asupra etnografiei, ce este a se adapta în bibliotecile Academiei; Alegeri de membri la două locuri remase vacante unul, în secțiunea istorică și unul în secțiunea literară;
2. Raport asupra probelor de traduceri din Piniu ed tiber;
3. Raport despre cărțile propuse la concursul pentru premiile Năsturel, Herescu, Helade Răducescu și Losar;
4. Raportul comisiei numite în urma donației Veisa;
5. Raportul comisiei însărcinate cu proiectul de clădire a unui edificiu special pentru Academia română;
6. Raportul comisiei însărcinate cu cercetarea lucrurilor Academiei din cursul anului 1880—1881;

Raportul despre starea financiară a Academiei.

Formarea bugetului pe anul 1881—1882;

Propuneri diverse ale secțiunilor literare, istorică, științifică;

Raport despre starea bibliotecii Academiei;

La aceste se vor adăoga ori ce alte chestiuni ce se vor lue în cursul prezentei sesiuni.

D. Hăgăduș propune ca să se adauge de îndată în această program, ca un fapt de urgență, alegerea de membri în secțiunile ce sînt incomplete, conform cu art. 26 din statut.

D. Odobescu observă că nu e de competența adunării generale a Academiei de a se ocupa de alegerea de membri, dar că secțiunile în parte pot, într-o măsură necesitate, a face asemenea alegeri.

D. Alecsandri arată, că în art. 26 nu e de loc cestiune de alegeri, ci de simple chemări, cari ar pute fi și numai provizorii, a unor membri ca să concureze cu o altă secțiune de căt acce, în care s'au fost aleși.

După aceste esplicații rezumate de d. președinte, referind sine o altă lucrare la ordinea duii, membrii Academiei trec în secțiuni.

Ședința generală se ridică.

Președinte, Ioan Ghica.

Secretar general Odobescu.

